

המסר שביקשו העדים למסור

חנה גפרית

בשנת השישים להקמת המדינה המסר שלי הוא: זכיתי, קיבלתי את חיי במתנה. זכיתי לעלות לארץ ישראל, להקים משפחה, לעבוד במקצוע שאני אוהבת. כל אחד ואחד יכול להעמיד לעצמו רף בחיים ולשאוף אל המקום הזה. החיים הם כמו סולם, וכל אחד צריך לעלות בו כפי כוחותיו. חשוב לנצל את הכוחות ולעלות בשלבים. כשאני עליתי ארצה חשבתי ללא הרף איך אני יכולה לתרום, מה אני יכולה לתת. לו הייתי צריכה שוב להחליט החלטות, הייתי מחליטה את ההחלטה החשובה להיות יהודייה.

אורי אורלב

העובדה שיש ליהודים מדינה ושאנו יכולים להגן על עצמנו היא פלא: מדינה ליהודים הייתה חלום רחוק שהיה קשה מאוד להאמין שיתגשם. היום איננו צריכים להסתיר את היותנו יהודים, איננו צריכים להתבייש ולהרגיש שונים. לכם, הילדים, יש אחריות להיות רגישים כלפי מי ששונה מכם.

הרב לאו

ראשית מעריך אני את העובדה כי הנכם מגלים עניין במאורעותיה של השואה שפקדה את עמנו ובגורלם של הניצולים ממנה. בוודאי ברור לכם כי כל בני העם היהודי הנם ניצולי שואה, כי הוריהם והוריהם היו על הכוונת של הצורך הנאצי, כאשר יזם ותכנן את רעיון "הפתרון הסופי" של העם היהודי. כאוד מוצל מאש, סבור אני כי ראוי לכל אחד מאתנו לנשק את אדמתה של ארץ ישראל, כי כל מי שעבר את החוויה הנוראה יודע להעריך את המתנה שהעניק לנו בורא העולם - בית לאומי בדמותה של מדינת ישראל.

יוסף שפירא

עם ישראל ללא מדינת ישראל אין לו עתיד, ולכן על אף כל הקרבנות שניתנו ויינתנו, אתם צריכים להעריך אותה. אתם צריכים להבין שהתמזל מזלכם שנוולדתם בתקופה שבה אתם חופשיים ואינכם צריכים לפחד בגלל יהדותכם. היו גאים ביהדותכם וביכולתכם לשרת את המדינה ולהגן עליה.

מרטה גורן

עברו שישים ושבע שנים מאז שהגיעו הנאצים לעיר הולדתי צ'ורטקוב בפולין. אבי נרצח ואותנו כלאו בגטו. עברו שישים וחמש שנים מאז שאמי חילצה אותי ממרתף בית המרקחת בו עבדה ושלחה אותי, ילדה בת שמונה מתחזה לארית נוצרייה, למשפחה פולנית בוורשה. עברו שישים ושלוש שנים מאז שוחררנו על ידי הצבא האדום בוורשה ההרוסה. אז כשנדע לי שגם אמי לא תשוב לנצח, התעצם משבר הזהות שלי: פולנייה נוצרייה אדוקה עם מצילי או ילדה יהודייה לבד. ב"בית הילדים" בפולין נאספו יתומים כמוני. החברים היו תחליף למשפחה שאיננה. עברו שישים ושתיים שנים מאז דרכו רגליי על אדמת הארץ, ילדה בת עשר עם צלב על צווארי דוברת פולנית ומתגעגעת למצילי בוורשה הרחוקה. עברו שישים שנה מאז קמה המדינה, יישרתי את גבי כישראלית, הדחקתי את העבר, וחתרתי קדימה. גדלתי במוסד של עליית הנוער ובחברת הנוער בקיבוץ, החינוך ל"הגשמה" ולבנין הארץ היו עבורי לא רק תחליף לכנסייה ולמשפחת מציליי, הציונות הייתה מקור להזדהות ותחושת שייכות מלהיבה. עם אישי עמוס, שלושת ילדינו, ארבעה עשר נכדינו ושני הנינים, אני שלמה עם עצמי ועם חיי בארץ. אני עדיין מתגעגעת לאמי, ובשעות העצב אני חושבת לו, לו הקימו את מדינת ישראל עשר שנים מוקדם יותר! הכול יכול היה להיות אחרת.